

Prindsfer, og hvilke Prindsfer der skulde kunne være tilstede i Statsraadet. I Forbindelse hermed er Forslaget stillet til § 16. I § 16 hedder det, at Love og vigtige Regjeringsforanstaltninger forhandles i Statsraadet. Er Kongen i enkelte Tilfælde forhindret i at holde Statsraad o. s. v. Ved den Maade, hvorpaa denne Bestemmelse er redigeret, i Forbindelse med den foregaaende Paragraph, afgiver den en grundlovmæssig Regel for, hvorledes Kongen skal ordne sit Forhold til Ministerraadet, og det er ikke passende. Der kan indtræde Omstændigheder, hvor denne Ordning bør stee paa en anden Maade, og, skulde det komme til en Grundlovsforhandling for hver saadan forandret Bestemmelse, som Tid og Omstændigheder maatte føre med sig, var det en Feil. Dersom det stod her som en simpel Lov, kunde det ogsaa bedre forsvares; men at det staaer som en Grundlovsbestemmelse, hvor man, for at forandre Forretningsordenen — om man saa vil — mellem Kongen og Statsraadet, skal have en Opløsning af Thinget — jeg gaaer ud fra, at man holder sig til den Slutningsparagraph, som nu er tilstede i Grundloven, og at altsaa den beqvemmere Form, ved hvilken man dog altid skal have en Opløsning af Rigsdagen for at kunne komme til en Forandring heri, vil komme til Anvendelse —, er efter min Overtydning et stort Misgreb, og det er for at gjøre det klarere og for i denne Henseende at stille Ministrene og Kongen i det rette Forhold til hinanden, og lade Kongen med det Herredømme, som tilkommer ham overfor hans Ministre, fuldbyrde den udøvende Magt, uden at Grundloven gjør Indstrækning i de Former, hvoraf han vil bejlene sig, for at gjøre sig sit Ministerraad saa tjenligt og brugbart som muligt, at jeg har stillet Forslaget. Jeg har kaldt det Ministerraad istedetfor Statsraad, for at betegne, at det bestaaer væsentligt eller ubelukkende, som det her er angivet, af ansvarlige Ministre, og det er altsaa i Virkeligheden kun et Ministerraad og bliver gjort ved et Navn til et Statsraad, hvilket det i Virkeligheden ikke er. Man kan meget godt tænke sig, og i de fleste constitutionelle Lande har der været og er der ved Siden af Ministerraadet eller udenfor Ministerraadet et Statsraad. Det behøver aldeles

ikke at træde frem som nogen constitutionel Institution; det kan være en blot raadgivende, en blot oplysende Institution. Man har, som sagt, seet det, og man bør forbeholde sig Frihed og frie Hænder til at kunne ordne et saadant Forhold, naar man vil, og uden at komme til at støde an mod Grundloven. Derfor foreslaaer jeg, at Navnet „Statsraad“ bliver forandret til „Ministerraad“. — Ved § 17 foreslaaer jeg den Forandring, at i det andet Stykke om Embedsmændene bortfalder: „Disse Pension fastsættes i Overeensstemmelse med Pensionsloven“. Det er noksom bekjendt, at denne Sætning i Grundloven har givet Anledning, jeg vil ikke sige til de besynderligste Misforstaaelser, men til de besynderligste Forstaaelser. Der er ingen Grund til at give nogensomhelst anden Klasse i Landet en anden grundlovmæssig Ret end alle andre. Pensionsloven er til; om den skal blive ved at være til eller ophøre, vil beroe paa den almindelige Forgivningsmagt, og det er ikke passende, at en saadan Bestemmelse bliver staaende længer i Grundloven. Der har været gjort Modstand mod den fra det første Dreblik af, da Grundlovsforslaget kom frem; jeg har paa ethvert Trin søgt at forhindre, at den blev optagen i Grundloven, men man meente dengang, og for den Betragtning i det Dreblik maatte jeg foreløbigt bøje mig, at det vilde vække en saa stor Misforopielse blandt den Klasse Mænd, som her ere omtalte, og hvis Indflydelse man ansaae som saa overordentlig stor, og deri havde man Ret, hvis en saadan Sikkerhed ikke blev givet dem i Grundloven, og at man, for at gjøre Grundloven i det Hele vel anffreden og faae den vel optagen, burde optage denne Bestemmelse. Man skal huske paa, at dengang i 1849 Staten gik over fra den stænderste Forsatning til Grundloven af 5te Juni 1849, vare Stænderne fremfor nogen anden Ting i de seneste Aar bestæftigede med at bestemme Pensioner for Embedsmænd, thi Pensioner for Embedsmænd og Sikringen af Embedsmændene med Pensioner var dengang, kan man gjerne sige, et brændende Spørgsmaal, og denne Passus i Paragraphen bærer ganske Spor af de Forhold, som dengang bestode. Derfor foreslaaer jeg, at den skal gaae ud. — Det næste Forslag, jeg har stillet, er til § 48. Det